

**KANTON SARAJEVO**  
*Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade*

***NASTAVNI PLAN I PROGRAM  
SREDNJA MUZIČKA ŠKOLA, ODSJEK – SOLO PJEVAČI***

*Predmet: ITALIJANSKI JEZIK*

*Sarajevo, avgust 2016. godine*

*Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.35/5), u skladu sa čl. 25 i 26. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 10/04, 21/06, 26/08, 31711, 15/13 i 1/16) i čl. 35. i 36. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/10 i 1/16), ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo je imenovao Komisiju za izmjenu nastavnih programa za srednju školu iz predmeta ITALIJANSKI JEZIK.*

**Članovi Komisije za osnovnu (odnosno srednju) školu:**

1. Babović Selma – Druga gimnazija Sarajevo
2. Beća Amela – Prva gimnazija Sarajevo
3. Brkan Seada – Treća gimnazija Sarajevo

## ***U V O D***

*Ovaj program je namijenjen učenicima solo pjevanja, trećeg i četvrtog razreda srednje muzičke škole. Važan preduslov realizacije ovog programa je maksimalno korištenje italijanskog jezika na časovima. Nastavniku italijanskog jezika se preporučuje permanentna saradnja sa nastavnicima solo pjevanja, posebno radi obrade solo pjevačke literature.*

*Cilj nastave italijanskog jezika u srednjoj muzičkoj školi je poticanje kreativne upotrebe italijanskog jezika u nastavnoj sredini, kao i razvijanje pozitivnih stavova prema stranom jeziku i kulturi. Jedan od važnijih ciljeva italijanskog jezika u muzičkoj školi (za solo pjevače) je osposobljavanje učenika da se samostalno i sa razumijevanjem mogu služiti muzičkom literaturom tokom sadašnjeg i budućeg školovanja kao i eventualnog kasnijeg usavršavanja u struci. Jezik se uči prvenstveno u govornoj komunikaciji, a gramatika je u funkciji razvijanja komunikativnih sposobnosti u govornom i pisanim jeziku. U srednjoj muzičkoj školi italijanski jezik ima status drugog stranog jezika kao obaveznog, stručnog predmeta za sve učenike srednje škole solo pjevačkog odsjeka.*

**III RAZRED, ODSJEK – SOLO PJEVAČI - PRVA GODINA UČENJA**  
**(1 čas sedmično – 36 časova godišnje)**

Na kraju prve godine učenja italijanskog jezika treba težiti dostizanju nivoa A1.2. Evropskog referentnog okvira za strane jezike.

**CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA**

Jezičke vještine	Očekivani ishodi učenja
Slušanje i razumijevanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• razumije riječi i izraze iz svakodnevnog govora o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju ako se govori sporije, kratkim rečenicama</li><li>• razumije kratka pitanja, uputstva, saopštenja, upozorenja</li><li>• razumije bitne informacije iz kraćeg slušanog teksta ili pjesme</li><li>• razumije raspoloženja govornika u slušanom tekstu</li></ul>
Čitanje i razumijevanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• čita naglas sa pravilnom intonacijom i naglaskom</li><li>• razumije osnovne informacije i ideje pisanih teksta na poznatu temu</li><li>• razumije osjećanja i stavove osoba u pisanim tekstu na poznatu temu</li></ul>
Govor	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• pravilno izgovara i naglašava riječi</li><li>• na jednostavan način opisuje sebe, svoju porodicu i svoju užu okolinu</li><li>• na jednostavan način opisuje svakodnevne radnje</li><li>• na jednostavan način izražava svoje želje i namjere</li><li>• učitivo prihvata i odbija prijedloge</li><li>• učestvuje u jednostavnoj komunikaciji</li></ul>
Pisanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• primjenjuje osnovna pravila pravopisa i interpunkcije</li><li>• popuni jednostavan formular sa ličnim podacima</li><li>• koristi jednostavne izraze i rečenice da bi opisao/la svoju porodicu, školu, hobi, svakodnevne aktivnosti</li><li>• piše i odgovara na kratke poruke, pisma, e-mail, pozivnice</li></ul>
Znanje o jeziku	Učenici/ce prepoznaju, stječu i primjenjuju svoja znanja o jeziku

Nivo	Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
Srednja muzička škola 3. razred (Odsjek za solo pjevače)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozdravljanje</li> <li>• Predstavljanje</li> <li>• Porodica i okruženje</li> <li>• Škola: početak školske godine, kraj školske godine, zajednički izleti i putovanja</li> <li>• Ulica- saobraćaj, prodavnice i sl.</li> <li>• Pjesme savremenih italijanskih kompozitora</li> </ul>	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-pozdravljati i odgovarati na pozdrave</li> <li>-predstaviti sebe i druge</li> <li>-identifikovati i davati kratke opise osoba, predmeta i raspoloženja</li> <li>-tražiti i davati informacije</li> <li>-zahvaliti se</li> <li>-izraziti slaganje i neslaganje</li> <li>-izraziti dopadanje i nedopadanje</li> <li>-prihvati i odbiti pozive i prijedloge</li> <li>-komunicirati jednostavne informacije iz obrađenih tema pismeno i usmeno</li> <li>-postavljati pitanja i davati odgovore na obradene teme</li> </ul>	<p><b>SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTOVA</b></p> <p>Učenici će slušati tekst ili neku italijansku pjesmu i reagovati</p> <p>1.neverbalno npr. zaokruživanje tačnog odgovora, povezivanje ilustracija i pojmove, izvršavanjem uputa i dr.</p> <p>2.verbalno npr. davanjem kratkih odgovora, popunjavanjem vježbi razumjevanja, popunjavanjem tabela i dr.</p> <p><b>ČITANJE I RAZUMIJEVANJE</b></p> <p>Učenici će čitati kratke tekstove i biografije italijanskih autora i reagovati</p> <p>1.neverbalno npr. vježbe tačno/netačno, podvlačenje određenih informacija, povezivanje ilustracije sa rječima i dr.</p> <p>2.verbalni npr. odgovarati na pitanja o tekstu, popunjavati vježbe sa prazninama, identifikovati poruku u tekstu</p> <p><b>GOVOR</b></p> <p>Učenici će</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-davati informacije i upute</li> <li>-tražiti informacije i pojašnjenja</li> <li>-prepričavati kraće</li> </ul>	<b>Italijanski alfabet i ortografija</b> <b>Član</b> -određeni -neodređeni -partitivni -sažimanje člana sa prepozicijama <b>Zamjenice</b> -lične naglašene i nenaglašene -upitne ( <i>chi, che, cosa, cosa</i> ) -pokazne ( <i>questo/a, quello/a</i> ) -prisvojne -neodredene -partitivna zamjenica <i>ne</i> <b>Imenice</b> -rod i broj <b>Pridjevi</b> -rod i broj -opisni -prisvojni ( <i>mio,a, miei, mie...</i> ) -pokazni ( <i>questo, quello</i> ) -neodređeni ( <i>ogni, qualche</i> ) <b>Glagoli</b> -potvrđni i odrični oblik prezenta pravilnih glagola -prezent osnovnih nepravilnih glagola ( <i>avere, essere, andare, venire, uscire, fare...</i> ) -modalni glagoli	- <b>Oslovljavanje i pozdravljanje</b> - <b>Porodica:</b> članovi uže i šire porodice, prijatelji - <b>Stanovanje:</b> kuća, stan, susjedi, orijentacija u prostoru - <b>Škola:</b> nastavni predmeti, školske obaveze, organizacija dana, orijentacija u vremenu - <b>Ulica – saobraćaj:</b> orijentacija u prostoru - <b>Italijanska muzika:</b> upoznavanje muzičke terminologije i ličnosti iz svijeta muzike

			<p>tekstove</p> <p><b>PISANJE</b></p> <p>Učenici će</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-praviti rečenice od datih elemenata</li> <li>-pisati diktate</li> <li>-prepričavati tekstove</li> <li>-pisati kratke tekstove poštujući zadanu formu (razglednica, kraće pismo, e-mail, pozivnica)</li> </ul> <p><b>Prilozi za</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-mjesto (ci, <i>qui, li, vicino, lontano...</i>)</li> <li>-vrijeme (<i>tardi, presto, oggi, ieri, domani...</i>)</li> <li>-količinu (<i>molto, poco, troppo</i>)</li> </ul> <p><b>Prijedlozi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-a, di, da, in, con, per, su, sotto, fra, tra, dentro, fuori, davanti, dietro</li> </ul> <p><b>Brojevi do</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>100,</li> <li>Redni brojevi do 20</li> </ul>	
--	--	--	---	--

**IV RAZRED SREDNJE MUZIČKE ŠKOLE, ODSJEK ZA SOLO PJEVAČE - DRUGA  
GODINA UČENJA**  
**(1 čas sedmično – 30 časova godišnje)**

Na kraju druge godine učenja italijanskog jezika treba težiti dostizanju nivoa A2.1. Evropskog referentnog okvira za strane jezike.

***CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA***

Jezičke vještine	Očekivani ishodi učenja
Slušanje i razumijevanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• razumije osnovne informacije iz slušanog teksta na temu svakodnevnog života</li><li>• razumije raspoloženja i stavove govornika</li><li>• razumije poruku i bitne detalje o poznatim temama na standardnom jeziku</li></ul>
Čitanje i razumijevanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• prepozna vrstu teksta</li><li>• razumije osnovne informacije u tekstu na poznatu temu</li><li>• pronađe traženu informaciju u tekstu na standardnom jeziku</li><li>• razumije uputstva, oglase, reklame</li><li>• razumije značenje nepoznatih riječi koristeći kontekst</li></ul>
Govor	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• ostvari jednostavnu konverzaciju u situacijama iz svakodnevnog života</li><li>• traži i daje informacije vezane za sadašnjost, prošlost i budućnost</li><li>• opisuje svakodnevne radnje i događaje</li><li>• govori o svojim stavovima, željama i potrebama</li><li>• predlaže, učitivo prihvata i odbija prijedloge o svakodnevnim aktivnostima</li></ul>
Pisanje	Učenik/ca je u stanju da <ul style="list-style-type: none"><li>• primjenjuje osnovna pravila pravopisa i interpunkcije</li><li>• piše kraći vođeni sastav, lična pisma i poruke koristeći novu leksiku</li><li>• piše kratke tekstove jednostavnim rečenicama poštujući gramatička pravila</li><li>• opisuje ljude, mjesto, događaje, osjećanja</li></ul>
Znanje o jeziku	Učenici/ce prepoznaju, stječu i primjenjuju svoja znanja o jeziku

Nivo	Teme	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
Srednja muzička škola 4. razred (Odsjek za solo pjevače)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Praznici</li> <li>• Putovanja</li> <li>• Prevozna sredstva</li> <li>• Uslužne djelatnosti</li> <li>• Godišnja doba</li> <li>• Italija i njeni gradovi</li> <li>• Slobodno vrijeme</li> <li>• Italijanska muzika</li> </ul>	<p>Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-razumjeti jednostavna uputstva, upozorenja, pitanja, pozive, savjete, pojašnjenja</li> <li>-prepoznati glavnu misao teksta</li> <li>-čitati naglas poštujući italijanski akcenat i ritam rečenice</li> <li>-razumjeti jednostavne pisane i ilustrovane tekstove</li> <li>-pronaći tražene informacije u pisanim tekstu</li> <li>-tražiti i dati pojašnjenja informacija iz obrađenih tema</li> <li>-izraziti zanimanje, odobravanje, sumnju, mogućnost</li> <li>-izraziti vlastito mišljenje</li> <li>-dati uputstva</li> <li>-učestvovati u razgovoru po modelu</li> <li>-dati jednostavne informacije o poznatim temama u pisanoj i usmenoj formi</li> </ul>	<p><b>SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTOVA</b></p> <p>Učenici će slušati tekst ili pjesmu i reagovati</p> <p>1.neverbalno npr. zaokruživanje tačnog odgovora, izvršavanje naredbe, povezivanje ilustracija i pojmove, izvršavanjem uputa 2.verbalno npr. pisanje bilješki, dopunjavanje teksta ili tabele, davanje kratkih odgovora, rješavanje zadataka višestrukog izbora, iskazivanjem zapažanja o tekstu</p> <p><b>ČITANJE I RAZUMIJEVANJE</b></p> <p>Učenici će čitati različite tekstove i reagovati verbalno i neverbalno</p> <p>-odgovarati na pitanja</p> <p>-rješavati zadatke tipa tačno/netačno</p> <p>-povezivati naslove sa djelovima tekst</p> <p>-pronalažiti značenje novih riječi po kontekstu</p> <p><b>GOVOR</b></p> <p>Učenici će</p> <p>-davati informacije i upute</p> <p>-sastavlјati dijaloge</p> <p>-opisivati radnju</p> <p>-pričavati kraće tekstove</p> <p>-učestvovati u razgovoru na poznate teme</p> <p><b>PISANJE</b></p> <p>Učenici će</p> <p>-popunjavati tabele</p>	<p><b>Clan:</b> upotreba određenog i neodređenog člana</p> <p><b>Zamjenice</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-lične naglašene i nenaglašene zamjenice</li> <li>-zamjenice kao direktni i indirektni objekat</li> <li>-mi, ti, ci vi, lo, la l', li, le gli, le</li> <li>-mjesto zamjenica kao direktnog i indirektnog objekta</li> <li>-upitne zamjenice (quale/i, quanto/a/i/e)</li> <li>-neodređene zamjenice (nessuno, ognuno, qualcuno)</li> <li>-odnosne zamjenice (che, cui)</li> </ul> <p><b>Imenice</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-jednina i množina</li> <li>-nepravilna množina (il problema, il film, la foto, il giornalista...)</li> </ul> <p><b>Pridjevi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-pravilna komparacija pridjeva</li> <li>-nepravilna komparacija (buono, cattivo, piccolo, grande, alto, basso)</li> <li>-apsolutni superlativ</li> <li>-pridjevi bello i quello</li> <li>-tropo, molto, parecchio</li> </ul> <p><b>Glagoli</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-imperfekt</li> <li>-odnos</li> <li>imperfekt/perfekt</li> <li>-kondicional</li> </ul>	<p><b>-Praznici</b> u Italiji i Bosni - poređenje</p> <p><b>-Putovanja:</b> prevozna sredstva, red vožnje i informacije, planiranje putovanja, smještaj, znamenitosti, dokumenti</p> <p><b>-Uslužne djelatnosti:</b> u prodavnici, na pijaci (voće i povrće), u restoranu, u pošti</p> <p><b>-Vrijeme i klima:</b> godišnja doba, prognoza vremena</p> <p><b>-Italija:</b> geografski položaj, regije, veći gradovi</p> <p><b>-Slobodno vrijeme:</b> vikend, interesovanja mladih, internet, TV, odlazak u kino, pozorište</p> <p><b>- Italijanska muzika:</b> upotreba muzičke terminologije</p>

			<p>i formulare        -pisati diktate        -prepričavati        tekstove        -pisati kratka        privatna pisma, e-        mail, blog,        dnevnik...        -pisati poruke        -pisati oglase i        pismeno odgovarati        na oglase</p>	<p>prezenta        -gerundiv        -direktni –        indirektni govor</p> <p><b>Prilozi za</b>        -mjesto, vrijeme i        način        -prilozi na –mente        -komparacija        priloga <i>bene e        male</i>        -adverbijalni        izrazi</p> <p><b>Brojevi do 1000</b></p>	
--	--	--	--	---	--

## UPUTSTVO ZA REALIZACIJU PROGRAMA

Preporučuje se odvijanje kompletne nastave na italijanskom jeziku. Prilikom obrade složenijih gramatičkih cjelina mogu se davati objašnjenja na bosanskom jeziku. Gramatičko gradivo je potrebno obradivati na primjerima i time postići da gramatika ne bude cilj, već sredstvo za usvajanje govornog jezika. Potrebno je izbjegavati stereotipno organizovanje časova (isključivo čitanje i prevođenje) i insistirati da nastava bude što raznovrsnija po izboru metoda rada, nastavnih sadržaja i audio-vizuelnih sredstava. U toku nastave učenike treba upućivati na samostalan rad, radi osposobljavanja za dalje individualno produbljivanje znanja. U razredu je potrebno stalno usavršavati sve elemente izgovora (ritam i melodiju rečenice, intonaciju i akcentaciju). Posebnu pažnju treba obratiti na pravilan izgovor italijanskih vokala.

**Zadaci** nastave učenja italijanskog jezika su:

1. Pravilan izgovor, intonacija, artikulacija i ritam rečenice
2. Čitanje i razumijevanje – učenici/e se navikavaju na samostalno čitanje nepoznatih (u početku kratkih) autentičnih tekstova, praćenih adekvatnim aktivnostima i vježbama kojim se provjerava razumijevanje.
3. Usmeno izražavanje – razvijanje vještine govora kod učenika/ca zahtijeva posebnu pažnju i pripremu, precizna uputstva, potrebno vrijeme za razmišljanje i pripremanje učenika/ca da bi se što bolje izrazili i da bi stekli određenu sigurnost u vlastitu vještinu. Učenike/ce ne treba prekidati i ispravljati, već nakon izlaganja ukazati na greške koje treba otkloniti.
4. Pismeno izražavanje - Učenici/ce se postepeno osposobljavaju da u pisanoj formi izraze svoje misli na logičan, koherentan i razumljiv način.
5. Razumijevanje muzičke literature
6. Ovladavanje jednostavnom konverzacijom
7. Dopuna opšteg obrazovanja
8. Mogućnost samostalnog služenja rječnicima i priručnicima
9. Pismeno izražavanje - Učenici/ce se postepeno osposobljavaju da u pisanoj formi izraze svoje misli na logičan, koherentan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumjeva poštovanje zadate teme, korištenje primjerene leksike, poštovanje gramatičkih i sintakšičkih pravila, interpunkcije i pravopisa. Pisanje može biti kontrolisano: prema modelu, dovršavanje teksta, popunjavanje formulara i kreativno: pismo, dijalog, izvještaj, blog/dnevnik, komentar i dr.

### **Provjeravanje znanja i ocjenjivanje**

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika/ca se vrši kontinuiranim praćenjem aktivnosti na časovima, prilikom individualnog i grupnog rada. Cilj provjeravanja znanja je da učenik/ca dobije povratnu informaciju o svom radu, kao i preporuke kako poboljšati svoje rezultate. Provjeravanje ne znači uvijek i ocjenjivanje, već može da bude pokazatelj nastavniku/ci o uspješnosti metoda svog rada. Svaka provjera znanja treba da se sprovodi prema unaprijed utvrđenim i učenicima/ama jasnim kriterijima. Tokom školske godine rade se dvije školske pismene zadaće, u svakom polugodištu po jedna.

### **Korelacija među predmetima**

Nastava italijanskog jezika je tjesno povezana sa svim nastavnim oblastima, prirodnim i društvenim naukama, a naročito sa maternjim jezikom i umjetnošću. Da bi se što bolje ostvarila predmetna povezanost potrebna je kontinuirana saradnja nastavnika/ca u školi i

zajedničko planiranje interdisciplinarnih projekata. Tokom nastave italijanskog jezika preporučuje se kontinuirano povezivati nastavno gradivo sa Bosnom i Hercegovinom, učeći o drugim razvijati pozitivna osjećanja prema vlastitom identitetu, državi, jeziku i kulturi.

#### **Rad sa djecom sa posebnim potrebama**

Ukoliko se ukaže takva potreba, rad sa ovom djecom treba da se odvija prema prilagođenom programu.

#### **Interkulturnalne vještine**

U okviru datih tema učenici će se upoznavati sa sličnostima i različitostima između naše zemlje i Italije u području kulture, edukacije, slobodnog vremena učenika, svakodnevnih aktivnosti, običaja i tradicije. Učenici će razvijati pozitivan i tolerantan stav prema različitostima. Učenici će učiti da komuniciraju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirođen za kulturu zemlje čiji jezik uče, obraćajući posebnu pažnju na odnose među ljudima pri neposrednom kontaktu.

#### **Profil nastavnika:**

Magistar italijanskog jezika i književnosti (Bolonja)

Diplomirani romanista, studijska grupa francuski jezik i književnost sa italijanskim jezikom i književnošću (predbolonjski četverogodišnji studij)

**Udžbenik za III I IV razred:** Drinković Mladineo, Dermit: *Parliamo italiano, conosciamo l'Italia*, Školska knjiga, Zagreb

Napomena: Uz navedeni udžbenik sa učenicima je potrebno obraditi italijanske nazive za tempo dinamiku, artikulaciju, ukrase i pomoćne znakove i skraćenice.

## ***SADRŽAJ***

*Str.*

<b>1. UVOD -----</b>	<b>3</b>
<b>2. CILJEVI I ZADACI ZA III RAZRED -----</b>	<b>4</b>
<b>3. NASTAVNI PLAN I PROGRAM RADA ZA III RAZRED -----</b>	<b>5</b>
<b>4. CILJEVI I ZADACI ZA IV RAZRED -----</b>	<b>7</b>
<b>5. NASTAVNI PLAN I PROGRAM RADA ZA IV RAZRED -----</b>	<b>8</b>
<b>6. UPUTSTVO ZA REALIZACIJU PROGRAMA -----</b>	<b>10</b>